ÖYKÜ

GEORGES SIMENON

KATİLİ HERKES BULAMAZ

Çeviren: Sait Faik Abasıyanık

BZ
YAYIN

Georges Simenon

Katili Herkes Bulamaz

Öykü

Çeviren: Sait Faik Abasıyanık

Kitabın özgün adı: *Le flair du petit docteur*

ePub düzenleme ve kapak tasarım: BZ Yayın

2014

1

— Bana kalırsa Bay Sorgu Hâkimi, müsaade buyurulursa kendi anlayışıma göre vaziyeti açıklayayım, ne zaman ki…

Polis komiseri, gözleri muallakta, bir sineğin uçuşunu seyrederken susuverdi. Baktığı şey sinek değil, küçük köy doktorunun pırıl pırıl parlayan, aynı zamanda gülmekten katılan diyebileceğimiz gözleri idi.

— Devam ediniz, sizi dinliyorum komiser bey…

— Affınızı dilerim efendim. Fakat maalesef bazılarına benim laflarım…

Sorgu hâkimi anlamış, hiç de fena bir adam olmayan, babacan komiserin, cinayet yerinde bulunduklarından beri doktorun mevcudiyetine sinirlendiğini ilk defa fark etmiş değildi. Komiser hoş, babacan bir adamdı amma fazla can sıkıcı ve ukala idi. Doktora da fena sinirleniyordu. Biraz da hakkı vardı.

Hâkimle doktor bir briç partisinde ahbap olmuşlardı. İkisi de genç adamlardı. Bununla beraber Sorgu Hâkimi Doktor Dollent'in bugünkü garip haline de şaşmıyor değildi. Küçük bir kır evinin içinde on iki kişi idiler. Bir jandarma bahçe kapısında nöbet bekliyor, halkın birikmesine mani oluyordu. Bunun için de büyük bir zahmet sarfına lüzum yoktu. Mütecessisler içeridekiler kadar ya var ya yoktu. Müthiş sıcak vardı. Bahçedeki iki cılız erik ağacının gölgesi kim bilir nerelerde? Evin içinde de bir dirhem serinlik yoktu. Cinayet tahkikatına gelenlerin hepsi rahat ve sakindiler. Yalnız bu mini minicik köy doktoru yerinde duramıyordu. Onun böyle olduğu görülmüş şey değildi.

— Ha… Şunu söylüyordum hâkim bey: Maktulün hüviyetini anlar anlamaz, biz…

Dollent kendini: "Hay muşmula hay!" dememek için güç tuttu. Dudaklarını ısırdı Hepsi yanlış yoldan yürüyorlardı. Ama hepsi

Polis komiseri de bunların üstüne tüy dikiyordu. Onlar hiçbir şeyden anlamıyorlar anlamayacaklardı da bu gidişle.

Doktor böyle bir tahkikatta ilk defa bulunuyordu. Polis romanları müptelası değildi. Gazetelerde cinayet haberlerini hiçbir zaman okumazdı. Öyle olduğu halde işte ilk defa olarak hazır bulunduğu bir cinayet tahkikatında her şeyi gün gibi aşikâr görüyordu.

Hâlbuki böyle yüzlerce tahkikat yapmış olan alakalılar cehalet içinde yüzüyorlardı.

Doktor onlara gülmemek için kendini güç zapt edebiliyordu. Mesela duvarın altında parmak izleri aramaya kalkan şişman memura:

— Biraz ciddi ol arkadaş. Senin gibi yaşlı başlı, aile babası bir adamın odanın içinde emekleye emekleye parmak izi araması doğru şey mi?

Tabii o da, şu dakikaya kadar bir ipucu ele geçirmiş değildi. Değildi amma bu esrarengiz meseleyi halletmek de bu kadar zor bir şey olmasa gerekti. Hatta düşünülürse halli pek kolay bir mesele idi. Amma biraz düşünmek lazımdı. O da düşünüyor doğru bir muhakeme yürütüyordu

— Şu Drouin denilen adam bana bir defa telefon etti. İkinci defa da Bochefort'dan beni aradı ise demek ki…

Bütün tahkikatı yapanlara dönüp de:

— Ele geçirmek istediğiniz adamın şu dakikada nerede olduğunu içinizde bir ben biliyorum.

Diyebilmek ne güzel bir şeydi. Adamın nerede olduğunu bilmemek için insanın bir muhakeme yürütmemesi lazım gelir. Çünkü: Drouin'in şekil ve şemalini her tarafa haber vermiş olmalarını bilmemesine imkân yoktur. O halde şimdilik hiçbir yere kımıldayamaz. Mesela bir istasyonda şimendifer bekleyemez, bir otobüs durak yerinde Paris'e hareket edecek olan arabayı durdurtamazdı.

Durdurtmaması için bir sürü sebep vardı. Derhal fark edilirdi kalkıp bir otele gitmesine de imkân yoktu. O halde şimdi şu saatlerde katil küçük Bochefort kasabasının gölge dolu sokaklarındadır, belki de yine gölgeli bir kır kahvesinde bir kenarcıkta oturuyordur.

Bu sefer sorgu hâkimi fikrini beyan etti:

— Benim fikrime göre bu cinayet kadın yüzünden işlenmiş bir cinayettir, iki erkek bir kadın! Bu ezeli iki horozla bir tavuk hikâyesi! Hiç eskimeyen hikâye! Herhalde bu üç kişi şuracıkta beraber yaşıyorlardı. Yahut da üçüncüsü bir yerde saklanıyordu da meydana çıktı. Maktulün resmini Paris'e gönderdiniz değil mi komiser bey?

— Akşama varmaz kim olduğunu öğreniriz…

Bereket versin doktordan otopsi yapmasını istememişlerdi. Bu sıcak havada bir ölüyü kesip biçmek hiç de tatlı bir şey olmazdı. Ölünün elbiselerini çıkarmışlar çırılçıplak yatıyordu. Her uzvundan fevkalade kuvvetli bir adam olduğu anlaşılıyordu. Sol kolunda döğme çıplak memeli bir kadın resmi çizilmişti

Yapılan müşahede enteresandı. Bir defa adamın öldüğü saat dün gece onla on iki arası idi.

2

Ölüm tam kalbine saplanan bir bıçak yüzündendi ama bundan evvel de maktul bir kaç yerine bıçak yemiş hatta bazı yerlerinde yumruk izleri vardı. Bütün bunlar maktule öyle birdenbire haberi olmadan hücum edilmediğini haber veriyordu. Demek ki önce bir kavga olmuştu iki düşman birbirlerine bıçaksız hücum etmişler, yumruk yumruğa dövüşmüşlerdi. Sonra birdenbire bir tanesi eline bir bıçak geçirmişti. Vak'a yatak odasında değil mutfakta geçmişti. Yatak odasında geçmiş olsa bir iz bulunmamasına imkân yoktu. Bu kadar dövüştükten sonra vak'anın mutfakta geçtiğine delalet edecek ufacık ufacık şişe kırıkları mutfağın taşları üstünde bulunmamış mı idi?

Demek ki Drouin adamı öldürmüş gömmüş ondan sonra da mutfağı iyice süpürmüştü? Yoksa kırılan şişenin ufacık parçaları mı bulunurdu? Sonra… Sonra o telefon! Bu telefon meselesi üzerinde muhakkak durmalı idi. Birisi öldürülsün ondan sonra da götürüp ölü gömülsün ondan sonra da kalkıp bir doktor gönderilmesi için telefon edilsin. Böyle şey olamaz. Bu normal bir şey değil. Bu işin içinde bir sır var. İşte bunu bulmak lazım. Hiç birini öldürüp de gömen adam doktora "şurada bir yaralı var aman doktor yetişin" diye telefon eder mi?

— Uzun lafın kısası, Siz demek bu evde oturanlar hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz, Reis bey. Hiç insan belediye reisi olur da kendisini bu mevkie seçenleri tanımaz olur mu?

— Ben yerlileri tanırım. Buraya gelip kalan yabancıları nasıl tanıyabilirim? Gelirler nerede olduklarını isimlerini cisimlerini kâtibime yazdırırlar. Kalkarlar giderler. Haklarında tahkikat yapmağa hiç bir salahiyetim yoktur. Adam gelmiş isminin Drouin olduğunu yazdırmış. Fakat yanındaki kadının ismini yazdırmamış Ben de işin içinde hiçbir acayiplik görmedim. Bu nevi sözüm ona aileler her yerde bulunur. Bu adamın hangi kadınla oturduğunu tahkik etmek de bana düşmez.

Küçük Doktorun gözleri hala zekâ içinde parıldıyordu. Mesele onların sandıkları kadar basit değildi Briçte nasıl inatçı ise bu meselede de işin sonuna kadar gidecekti. Muhakeme yürütmeğe devam ediyordu. İşin başından başlıyor, ta sonuna ölüm noktasına kadar geliyordu.

Genç kadın yarı çıplaktı. Güneşten yanmış vücudu olgun ve sulu bir meyve gibiydi. Birbirlerine sokulmuşlar konuşuyorlardı kadın gelip erkeği öpmüştü.

Şimdi onları kendi hayatları içinde görmeğe çalışıyor yaşatmağa çalışıyordu. Böyle yaparsa ancak bu meseleyi halledecekti.

— Onlar iki kişiydiler. Burası muhakkak. Sorgu hâkimi ne düşünürse düşünsün kat'iyen üç kişi bir arada yaşamıyorlardı.

Evin içinde esen bu hava bir çiftin havasıydı. Birbirini seven ve yalnız aşk düşünen bir çiftin yaşadığı yerdi burası. Öyle sorgu hâkiminin ezeli hikâyesi gibi iki horozla bir tavuğun kümesi değildi burası. Burası yalnız birbirlerini düşünen balayında bir erkekle bir kadının yuvasıydı.

Sonra bir defa genç kadın öyle kolu düğmeli ayı gibi bir herifle düşüp kalkacak cinsinden birisi değildi.

Doktor düşüncelerinden bir polisin sesiyle uyandı. Polis memuru:

— Komiser bey şunu buldum diyordu…

3

Doktor neredeyse memurun elinden uzattığı şeyi kapıp alacaktı. Bu içinde beyaz bir toz bulunan küçük bir paketti. Doktor hemen parmağını ağzına götürüp ıslatmış beyaz tozu tatmak üzere idi.

Komiser gayri memnun bir yüzle Doktorun ne yaptığına bakıyordu kaşları her zamankinden çatıktı.

Doktor sanki bütün bu tahkikatı o idare ediyormuş gibi:

— Başka şey bulun başka şey dedi. Hem sonra bu paketi siz nerede buldunuz bakayım?

— En tuhafı da orası ya Doktor Bey, sandık odasında matmazelin çamaşırları arasında.

— O halde bu paketin kutusunu da adamın eşyaları arasında bulacaksınız.

Üstünde bir eczanenin yaftası bulunacak. Arayın adamın eşyalarını. Genç polis hafiyesi şefine: Doktorun söylediğine itaat edip etmemek lazım geldiğini soran gözlerle baktı Şef. Öyle bir şekilde omuzlarını kaldırıp suratını çevirdi ki:

— Ben ne halt karıştırayım. Herif her şeye burnunu sokuyor kimse de sesini çıkarmıyor. Ara bakalım sen de Öyle ise Demek istiyordu.

Bu nevi tahkikata memur olanlarda garip bir hastalık vardır. Bu hastalık müzayede ile satış yerlerindeki müşterilerin hastalığına pek benzer. Nasıl bu müşteriler her satılan şeyi uzun uzun yoklarlar okkalarlarsa cinayet tahkikatında da önüne gelen her yeri her şeyi karıştırır. Bir evin hususi hayatına ait her şey belki de biraz haklı olarak karmakarışık edilebilir.

Cinayetle alakası olsun olmasın hiçbir şeyden anlamayan herhangi bir memur gider elle dokunulmayacak kadar ince kadın çamaşırlarını tartak martak getirir yahut ta hiç hakkı olmadığı halde mektupları açar okur.

Mesela böylece ismini bile bilmedikleri bir genç kadın hakkında müşahedeler hiçbir işe yaramadan yapılmış olur: Genç kadının fazla bir elbisesi yoktur. Gayet açık giyinmektedir. Elbiseleri pek fazla olmamakla beraber pek güzel nadide şeylerdir.

Ama lüks şeyler değildir. Yalnız genç kadının zevki selimi bulunduğunu ispat eder.

Drouin'e gelince beraberinde bir valiz götürmediyse, ki bu çok az bir ihtimaldir. Çünkü Bochefort'a yayan gitmiştir. Bochefort'sa az yol değil — hemen hemen giyecek üstündekinden başka hiçbir şeyi yok gibidir. Çünkü sandık odasında bulunan iyi yıkanmamış sarı bir pijama ile bir de tek tek bulunmuş bir çift terlikten ibarettir. Bu da gösteriyor ki adamın bir çift ayakkabısından başka ayakkabısı da yoktur.

Yine bu bir şeye yaramayan şeylerden Öğrendiğimize göre katil okumuş yazmış takımındandır. Yatak odasının raflarında bulunan kitaplardan anlaşıldığına göre hem de adamakıllı kafalı bir adam.

4

Polisler doktorun arayın dediği kutuyu her tarafı karmakarışık edip ararlarken genç doktor içinde tütün dolu bir kutuyu göstererek:

— kiminle isterseniz bahse girerim ki dedi, sustu.

Komiser:

— Arayın şu tütün kutusunu dedi. Aradığımızı orada bulursak doğrusu pek şaşacağım ama. İşte o dakikadan itibaren doktora tecessüsle değil ama ehemmiyet vererek bakmağa başlanıldı. Çünkü tütün kutusuna elini sokan polis hafiyesi elini oradan boş çıkarmadı. Hakikaten bir hap kutusu çıkardı. Dollent hemen bu kutunun markasını üstüne bakmadan söyleyiverdi.

Doktor müthiş seviniyordu, keşke ona sabahleyin telefon edilmemiş olsaydı ne iyi olacaktı. Şişman komiserin yüzüne bakıp gülüyordu. Sorgu hâkimi:

— Kutudaki tozun karbonat olduğuna emin misiniz Doktor?

Sorgu hâkimi hem şaşırmış hem hayran kalmıştı. Fakat komiser:

— Yalnız şunu unutmayalım ki Doktor Bey bizden bir saat evvel buraya gelmiştir. Bir saat burada yapayalnız kaldığını biraz evvel itiraf etmişti sanıyorum dedi.

Sorgu hâkimi:

— Evet, doğru doğru ama yine de… Şey!

Tam bu sırada telefon çaldı. Paris'ti. Saat öğleden sonra beşti. Herkes sıcaktan ceketleri çıkarmış gömleklerinin kolunu sıvamış rahatlamıştı.

Yalnız sorgu hâkimi ile kâtibi elbiselerini muhafaza ediyorlardı. Artık kimse mutfak masasının üzerinde bir ölü yattığını hatırlamıyordu.

Polislerden biri açıkta bulunan bir şarap şişesine doğru fena fena bakmağa başlamış, fakat bir türlü cesaret edememişti ki Belediye Reisi:

— Eve bir adam yollasak da beyaz şarap getirtsek dedi. Biraz sonra şişelerin mantarı çıkarılmıştı. Herkesin elinde birer bardak vardı. Yalnız kâtip ter içinde hala yazıyordu. Ara sıra durup terini siliyor bir yudum daha şarap alıyordu.

Telefonda bir haylidir Paris'le çene çalan komiser nihayet gözüktü ve sorgu hâkimine durumu izah etmeğe başladı:

Maktulün hüviyeti dediğim gibi hemen tespit edilmiş. Hatta ben bile aşağı yukarı tahmin etmiştim ya kim olduğunu! Boksör Jo dedikleri biri.

Bu isim komiserden başkasına pek yabancıydı. Sustular. Komiser devam etti:

— külhanbeyin biri. Hep şey civarında şu Ternes Meydanı civarındaki barlara devam eden külhanilerden. Üç ay önce hapisten çıkmış.

Doktor sanki bir rakamı kafasına iyice sokmak istermiş gibi:

— Üç ay demek! Demek üç ay olmuş dedi.

5

Komiserin bakışları doktora:

— Bundan size ne, der gibi bakıyordu.

— Bu efendi bana takılmakta devam ederse…

— Vallahi takılmıyorum. Ne münasebet!

— Devam edin komiser bey. Boksör Jo son zamanlarda yani bir iki hafta evvel Paris'te görülmüş. O halde buraya trenle geldi demektir. Acaba buraya ne yapmağa geldi?

— Mesele de bu ya! Herhalde buraya kalbine bir bıçak saplatmak ondan sonra da bir sandığın içinde gömülmek için gelmemiş olmalı.

Hâlâ fikrinde ısrar eden sorgu hâkimi:

— Farz edelim ki buraya o kadını görmek için gelmiş olsun.

Hayır, buraya onun için gelmiş olamazdı boksör Jo. Doktor bunu bilmiyor ama hissediyordu. Ama niçin geldi? Bunu da bulacak imkânı yok bu işi neticelendirecek. Belki çok sor bir şey ama boksör Jo'nun niçin buraya geldiğini anlayacak komisere sordu:

— Son defa niçin mahkûm edildiğini öğrendiniz mi?

— Boyuna benim sözümü kesmeseydiniz şimdiye kadar bunu da öğrenmiş olurdunuz. Fontaine sokağında bir meyhanecinin Öldürülmesi işinden…

— Kaç sene yemiş?

— İki sene. Alçakça bir cinayete kurban gitmiş meyhaneci. Cinayetin sebebi hırsızlık. Adam dükkânı kaparken bunlar beş altı kişi içeride kalmışlar kasayı soymak istemişler. Herif yattığı yerden gürültüyü duymuş kalkmış. Beş altı kişiye karşı gelmiş adamakıllı döğüşmüş. Kolay kolay yakayı sıyıramayacaklarını anlayan haydutlar bıçağa tabancaya sarılmışlar. Polisler yetişince yalnız Jo'yu yakalayabilmişler. Bu yüzden cürüm ortağı töhmetiyle mahkûm

olmuş. Çünkü meyhaneciyi öldüren tabancanın üzerindeki parmak izleri başkasınınmış.

Sonra yine sorgu hâkimine dönüp:

— Siz de işitmişsinizdir ben telefon ederken ya son zamanlarda Paris'te gözüküp gözükmediğini sordum. Çünkü Paris'te ikameti mahsurlu görüldüğünden bir zaman için başşehre girmesi menedilmiş. Ama durur mu edepsiz herif!

Bir kaç defa Etoile Meydanı kahvelerinde görmüşler.

Doktor memnuniyetle:

— O halde demek ki burada oturmuyor yahut bu civarda saklanmıyordu…

— Ben bu taraflarda aklandığını söylememiştim ki.

— Hayır ama biraz evvel bu ihtimali ortaya sürmemiş miydiniz?

— Sürerim sürmem nihayet bir ihtimal olarak…

Sorgu hâkimi hemen araya girmek lüzumunu hissetti. Belki de artık Doktorla komiserin dövüşeceklerinden korkmuştu:

— Efendiler! Efendiler, dedi komiser daha yukardaki sözlerini bitirmeden gayet tuhaf bir şey oldu.

Doktor çıkarıp bir sandalyeye astığı ceketini aldı. Sanki pek sevdiği bir hastasına yaptığı ziyaretten dönüyormuşçasına terbiyeli nazik güler yüzle hazır bulunanları selamladı.

— Efendiler artık bana ihtiyacınız kalmamış olsa gerek. Hastalarımı ziyaret vakti geldi müsaadenizle dedi ayrıldı.

6

Fakat otomobilini hastalarının tıklım tıklım beklediği küçük muayenehanesinin Önünde durdurtmadı.

Bochefort'a kadar iş yolunda gitti. Yol güzel mi güzeldi. Ağaçlarda kuşlar şakıyordu. Hatta doktor kendi kendisini birkaç defa ıslık çalarken yakaladı da şaşırdı.

Birdenbire bir telefon. Bundan evvel o küçük evde oturanlarla fazla meşgul olmamıştı. Evlerinin önünden geçer giderdi. Ama haklarında hiçbir şey düşünmemişti. Yalnız bir defasında Drouin'e eczanede rastlamış alelade bir ilaç hakkında fikrini beyan etmişti. Fazla methetmeden bir ilaç ismi salık vermişti.

Böyle olduğu halde işte her şeyi o keşfedivermişti. Ötekiler sorgu hâkimi olsun komiser olsun o babacan Belediye reisi olsun birtakım boş sözlerle vakit geçiriyorlar doğru dürüst bir muhakeme yürütemiyorlardı. Hâlbuki o her şeyi meydana çıkardığından emindi. Zaten bu nevi polis işlerinde alakalılar ipucu elde edebilmek için işi çorbaya çevirirler düğümü çözeceklerine büsbütün arapsaçına döndürürlerdi. Her zaman böyle olagelirdi.

Neden böyle olurdu? Salim bir muhakeme yürütemezlerdi. Teferruatın içine dalıp çıkamazlardı da ondan.

Peki o, o işi neresinden kavramış muhakemeyi nasıl yürütmüştü? İşin burasını tam manasıyla anlatamayacaktı ama hissediyordu ki bu iş böyledir.

Başka türlü olamaz yahut da daha doğrusu.

Neyse uzatmayalım. Esas olan şey meseleyi aydınlatmak değil mi? Simdi o küçük evin sırrı küçük köy doktoru için bir sır değildir. Her şey gün gibi aşikârdır.

Şu halde bu dakikada en mühim mesele nedir? Drouin'i bulmak değil mi? Pekâlâ Drouin'i bulmak mühim bir şey değil hatta kolaydır. Bochefort küçük bir yer. Sokakları pis kokan cephaneliğin

oradan kaldırıldığından beri sokaklarında cinler top atan ölü bir şehir. Evvela küçük kasabanın en büyük meydanındaki Belediye gazinosundan başlayalım aramağa. Gazinonun ne içinde ne bahçesinde Drouin yok. Kasabanın kahvesi mi eksik? Hepsini dolaşırız. O kahveden bu kahveye bu kahveden o kahveye hepsinde bir bardak şarap yuvarlayarak neticeden emin dolaştı. Yok yok.

"Şu Drouin sersemin biri değilse bulacağım onu" diyordu.

Doktora göre Drouin'in sersem olması için kalkıp bir trene yahut da Paris'e giden bir otomobile atlaması kâfiydi. Çünkü bu takdirde ya otobüse binerken yahut da trenden inerken yakalanmamasına imkân yoktu.

Şu kasabanın kırk kahvesi kırk beş sokağı var. Ne halt karıştırır Agobun kazı? Nerede olabilir şu Drouin?

— Tu Allah kahretsin! Az daha unutuyordum…

Dedi. Hemen otomobiline atladı, kendisini tanıyacaklarına filan hiç aldırış etmeden kapılarında numaraları kocaman asılı pencereleri sımsıkı kapalı evlerin bulunduğu bir sokağa daldı.

7

Evlerin hepsini ayrı ayrı dolaştı. Kapılarından içeriye girer girmez koluna giren güzel hanımlara hiç yüz vermeden şişman çirkin ve bıyıklı cinsinden olanlara sorup soruşturdu.

— Bizim sakallı bir arkadaş vardı da. Burada bana söz vermişti de Numarayı unuttum da.

— Sakallı birisi mi? Hayır. Böyle birisi gelmedi. Zaten Öğleden sonraları bizim evlere yalnız pek tanıdıklar gelir gider. Sakallı birisi gelmiş olsaydı fark ederdik.

Cevabını aldı.

Yine kendini sokakta buldu. Otomobiline atlarken söyleniyordu:

— Sahiden eşeğin biriymişim. Bu kadar budalalık olmaz yahu! Nasıl da aklıma gelmedi?

Olur şey değil. Kahvelerden barlardan sonra aradığı umumhaneleri de geride bırakarak şimdi de berberleri dolaşıyordu. İlk girdiği berber dükkânının sahibine:

— İstasyonda bir arkadaşla buluşacaktık. Bir yere gidiyorum diye çıktı gözükmedi.

Birkaç aydır sakal bırakmıştı da kestireceğim diyordu Acaba size uğradı mı diye gelmiştim Ayağında gri bir pantolon vardı.

— Ernest! Sen bugün sakallı birini tıraş ettin mi?

— Hayır patron.

Bir berber iki berber üç berber bir berber bir berbere bire berber birader, On berber. Bereket versin meyhanelerin sırası geçmişti. Yoksa zom hale gelecekti. Yok, kimse sakal tıraş etmemiş. Sakal tıraş etmemiş olmaz a; yani sakallı birinin sakalını düzeltmemiş kesmemiş.

— Sakal mı? Ha evet! Saat üçe doğru tamam tam saat üçte böyle birisini kestim. Amma pantolonuna pek dikkat etmemiştim.

— Oh. Orasının pek ziyanı yok. Yalnız mı idi?

— Evet. Bir bayanla geldi ise orasını bilmem. Amma bir defa soralım. Auguste bugün öğleden sonra üçe doğru bir bayan…

Hayır! Hayır! Bu kadarı yeter Hem bu kadarı öylesine yeter ki. Sarhoş gibi olmuştu. İşte yalnız başına muhakeme kudretiyle Drouin'in bugün öğleden sonra nerede bulunduğunu keşfetmemiş mi idi? Hatta şimdi Drouin'in yürüdüğü yoldan gitmiyor muydu?

— Buradan çıktıktan sonra ne tarafa gitti acaba?

Hayır! Artık bundan ötesini bilmiyorlar. Kendisi de bilmiyor işte yol tıkandı kaldı.

Bir çeyrek saat sonra güneş evlerin ve büyük meydanın arkasında batarken bütün cesareti kırılmıştı. İşe nasıl meydanın büyük gazinosundan başlamışsa orada da bitirmişti. Oturup bir şey içmeli idi. Bir köşede iki üniversiteli kâğıt oynuyor. Ortada önünde bir bardak bira ile oturmuş bir kadın ona göz ediyordu kendi kendine:

— Olmadı işleri karıştırdık, dedi. Garson, bir pernod.

Ömründe bu kadar içki içmemişti. Ne de bu kadar fazla düşünmüştü. Zaman geçip gidiyor. Vakit yok. Bir saat sonra artık Drouin'i bulamayacak. Bu iş neden buraya kadar gelip dayanmıştı? Bir yanlışlık yapmıştı. Gelip ta berbere kadar takip ediyor. Ondan öteye neden gidemiyordu? Muhakemesinde bir hata vardı. Başka türlü olamazdı.

8

İkinci defa bana telefon ettiği zaman bana ne demişti? Ona "Bir yaralı size müracaat ederse bu sırrı doktorluk şerefi adına muhafaza edeceksiniz" dememiş mi idi? O halde tereddüt içinde idi. Gözleri sabit bir noktada hala düşünüyordu. Yüzü bira içen kadının tarafına dönük olduğu için kadıncağız bu sabit bakışı kendine sanmış bir Hacıağa yakaladığına memnun sırıtmağa başlamıştı.

— O halde? Demek ki Drouin Bochefort'dan ayrılmış Marsilly'ye muhakkak surette gitmiştir Marsilly-Bochefort arası 45 kilometre yayan gidemez. Otobüse trene binemez Oraya ancak bisikletle gidebilir.

Bir hatayı tamir etmişti. Başka türlü olamazdı içtiği içkinin parasını ödemeği unutarak garsonun arkasından koşmasına rağmen hızlı hızlı uzaklaştı. Doğru polis dairesine gitti.

— Affedersiniz efendim. Sizden bir şey rica edeceğim. Bugün öğleden sonra Bochefort'da bir bisiklet hırsızlığı oldu mu?

Nöbetçi polisin şaşkınlığından ağzı bir karış açılmıştı.

— Bir bisiklet hırsızlığı mı? Niye sordunuz?

— Hiç… Şey. Aklıma geldi de…

Polis böylesine de hiç rastlamamıştı.

— Hayır beyim, dedi bugün öğleden sonra Bochefort'da hiçbir bisiklet çalınmamıştır.

Demek şu Drouin hem beceriksiz hem çok utangaçmış: yoksa insanın böyle bir vaziyette bir bisiklete atlayıp sıvışması kadar kolay ve tabii bir şey olamazdı. Sordu:

— Bochefort'da bisiklet satan veya kiralayan dükkânlar çok mudur?

— Ne bileyim beyim ben? Burada biz sporla uğraşmıyoruz ki.

Bochefort'da bu nevi sekiz dükkân vardı. Ama hepsini birden aynı zamanda ziyaret edemez diye. Üçüncüsünde keyfi yerine gelmişti. Dükkân sahibi az bir şey kuşkulanmış ama cevap vermişti:

— Hayır bugün bisiklet satmadım ama iki tane kiraladım.

— Bir tanesi iki kişilik miydi?

— Evet iki kişilik. Bir kadınla bir erkek gelip aldılar.

— Saat dörde doğru mu?

— Hayır saat altıda.

Saat altıda o Bochefort'da idi. Demek bir küçük tesadüf olsa karşı karşıya bile gelivereceklerdi.

— Adamın pantolonu gri rengindeydi değil mi?

— Mümkün.

Simdi artık ipin ucunu yeniden yakalamıştı kaçırmamalıydı. Dükkâncı kapama zamanı geldiğinden kısa kesmek istiyordu.

— Affedersiniz. Bir sual daha: Size her halde bisiklet için garanti bir şey bırakmıştır.

— Tabii üzerinde para yoktu. Saatini bıraktı

Fevkalade! Ümit edilmeyecek kadar büyük muvaffakiyet! Küçük doktorun kalbi yerinden oynayacakmış gibi çarpıyordu. Şu sersem bisiklet kiralayıcı ukalalık etmezse:

— Lütfen gösterir misiniz saati bana? Korkmayın canım! Bir şey için değil. Ben Marsilly'den Doktor Dollent'im isterseniz alın bakın kartıma.

Bu herife de ne oluyor? Ne de şüpheli şüpheli bakıyor. Ona ne sanki? Ne ise bir bahane bulup ta söylemeli:

— Bochefort'da buluşmak üzere bir arkadaşla sözleşmiştik. Herhalde bana gelmek için bisiklet kiralamağa mecbur olmuştur

diye düşünmüştüm.

— Ne diye otobüse binmemiş?

— Aklına gelmemiştir. Daha doğrusu bisikleti pek sever. Hava da güzel kim bilir? Siz gösterin bana saati bakalım o mu?

— Yoksa bisikleti kiraladığım adamın yanındaki küçük hanımın dostu musunuz? Yoksa kıskançlık saikiyle. Böyle söyledi ama yine de saati bana göstermezlik edemedi. Beni gözünden kaçırmadan yan gözle süzerek rehin bırakılmış saati gösterdi Fevkalade güzel altın kronometre bir saatti.

— Şunun kapağını da açıverir misiniz? Belki de ismi…

Sahiden bugün sağından kalkmıştı. Aklına gelen başına geliyordu. Saatin kapağının içinde iki isim vardı: tabii birisi soyadı: Jean Larcher. Hatta bir de adresi: Boulevard Baspail Paris 67.

— Çok teşekkür ederim. Ta kendisiymiş Eyvallah!

9

Bir şeyler daha söyleyip hemen yola çıkmak bisiklettekileri yakalamak lazım. Tabii doğru bizim köye Marsilly'ye doğru pedal çeviriyorlar. Acaba pek mi hızlı gidiyorlar? Hızlı gidiyorlarsa yetişemem. Acaba ne taraftan gidecekler: şoseden mi? Yoksa tarlalar arasında— yollardan mı? Bu tarafları tanımadıklarına göre bu yollara sapamazlar. Sonra kaybolurlar Şoseden gidiyorlardır

Bu sefer dönüş delice bir şey oldu. Ortalık hemen hemen kararmıştı. Ağaçların altında karanlık büsbütün kesifti. Aksi olacak yol da bisikletli insanlarla doluydu. Hep kadınlı erkekli iki kişilik bisikletlere rastlanıyordu. Küçük doktorumuz arabasının fenerlerini yakmış bu bisikletlilerin peşine takılıyor yanlarına varınca ışığı yüzlerine tutuyor, göremezse dönüp tekrar dikkatli dikkatli yüzlerine bakıyordu. Onu herkes delibozuğun biri sanıyor söyleniyorlardı.

Şimdi artık bütün süratiyle hareket edip işi bitirmeliydi. Drouin gündüzün tam onun düşündüğü gibi hareket etmişti ama gece ne yapacağı belli olmazdı, karanlıktan bilistifade buralardan uzaklaşması kadar da tabiî bir şey olamazdı.

Bir yarım saattir ortalık kararmıştı. O halde…

Nieul… Marsilly… İşte evi solda önünde demir parmaklığı var. Bahçesi çitin içinde.

Yemek odasında ışık yanıyor Muayene odasında da ışık var.

Demek çok geç kaldı Drouin'i bulamaz artık. Madem ki muayenehanesinde ışık var. Bu demektir ki. Arabasını kapının önünde kontak anahtarını kapamayı unutarak işler vaziyette bıraktı.

Hizmetçisi Anna kapıyı açıp ta onu görünce telaşlı telaşlı:

— Nihayet gelebildiniz! Her tarafa telefon ettim. Burada sizi bir kadın bekliyor zavallı.

— Biliyorum!

Anna'nın şaşırdığını görünce hemen kendini topladı:

— Yani muayenehanede ışık gördüm de anlamıştım dedi.

— Bizim evin biraz ötesindeki dönemeçte bir otomobil çarpmış zavallı kadına. Ben her zaman söylemez miydim bu dönemeç…

Artık dinlemiyordu iyice biliyordu ki yapacak birçok işi vardı. Ceketini çıkarıp Anna'ya verdi, kabinesine doğru ilerledi. Kapıyı kaparken daha kadının yüzüne bile bakmadan konuşmağa başlamıştı:

— Çok fena oldu. Size yetişemedim. Bir yarım saatçik daha gecikseydiniz n'olurdu?

Bluzunu giyerken arkası kadına dönük sordu:

— Kurşun mu?

Perdelerin kapalı olup olmadığına baktı kadın başıyla hayır demişti. Sapsarıydı rengi.

Bu sarılık acıdan daha ziyade heyecanın verdiği bir solukluktu. Omzuna kan içinde kalmış bir mendil bastırmıştı. Doktor:

— O halde yine bıçak? Onda da bu bıçak merakı!

Kadın pek hafif bir tebessümle cevap verdi:

— Tabancası yoktu. Zaten olsa da kullanamayacaktı sanırım. Tabancadan pek çekinirdi.

— Bu korsajı çıkarın.

Ona bakmıyor gibi yaparak vakit kaybetmeden ispirto lambasını yakmış su ısıtıyor gazlı bezleri pamukları pansuman edevatını çıkarıyordu. Sordu:

— Dikmek lazım gelecek mi dersiniz?

— Zannetmem. Pek kuvvetli vurmamıştı.

Döndü kadının çıplak sırtına baktı. Bu harikulade güzel bir sırttı. Omuzuna doğru iki santimetrelik bir yaranın güzelliğine hiçbir şey yapamayacağı bir sırttı.

— Sabaha karşı Bordo'ya varmak niyetiyle bisikletle yola çıktı.

— Bordo'dan kalkacak vapur var mıymış?

— Bugün Bochefort'da gazetede görmüş. Veuzit isminde bir vapur yarın sabah Şili'ye doğru hareket edecekmiş. Yolcu gibi binebilirse ne ala! Binemezse gizlice binecek. Bir denize açıldılar mı, tamam. Veuzit Fransız vapuru değilmiş.

— Acıtıyor muyum?

— Fazla değil…

— Siz pamuğu yaranın üstünde tutun da ben aletlerimi alayım.

Aklı aletlerini almaktan ziyade başka bir yerdeydi. Gidip Anna'yı görecekti. Hizmetçiyi soğumuş çorbayı içerken buldu.

— Bana bak Anna dedi. Bu akşam buraya kimse gelmedi anlaşıldı mı? Hiçbir kadın görmediniz. Sonra bir de ne olur ne olmaz misafir odasını hazırlayın.

10

Geri döndüğü zaman genç kadın ona endişe ile bakıyordu. Ona emniyet vermek için hemen:

— Hiçbir şeyden korkmayın. Bir yere telefon filan etmedim. Yalnız şunu düşünüyorum ki dostumuz Larcher bisikletle 180 kilometre kat edecek kadar kuvvetli midir?

— Onun sahici ismini biliyorsunuz demek?

— Tabii! Ne demek!

Kadının hayretinden hem memnun hem mağrurdu. Dikiş malzemesini hazırlarken:

— Korkmayın küçücük bir yara izi bile kalmayacak.

— Hakiki ismini nasıl öğrendiniz?

— isterseniz bütün hikâyesini baştan sonuna kadar size anlatırım. Bunun için de polise müracaat etmeme lüzum bile yok. Açarım telefonu. Bulurum Paris'i. Bulvar Raspail'de 67 numarayı ararım. Telefonun öbür ucunda da evlatlarını reddetmiş bir baba ile anayı bulacağıma eminim.

— Onların hiçbir şey bildikleri yok. Jean Cezayir'de stajını yapıyor sanıyorlar. Jean mühendistir biliyor musunuz?

Doktor birdenbire sordu:

— Pekâlâ, siz kimsiniz?

Sorduğuna pişman oldu ama kadının hafifçe güldüğünü görünce ferahladı.

— Demek benim hakkımda bir şey bilmiyorsunuz? Öğrenemediniz.

— Hayır! Size dair hiçbir şey bilmiyorum. Hatta isminizi bile.

— Muhakkak öğrenmek niyetinde misiniz? Pekâlâ, ismim Laure'dir. Laure Belile. Paris'te Roe de lapaix'te mankenim.

Genç kadının canını acıttı. Sanki kendi kendisine bütün bunları keşfedememiş olduğuna canı sıkılmış gibiydi kadın sordu:

— Peki daha neler biliyorsunuz bakalım?

— Hepsini, Her şeyi ve hiçbir şeyi. Tabii evvelemirde Jean Larcher'ın sevgilisi olduğunuzu.

— Bir buçuk senedir sevişiyoruz.

— Tamam o halde demek ki birbirinizi tanıdığınızdan beri birini öldürdüğünü…

— Bilmiyordum. Ama ona tam bu sıralarda rastladım. Evine uğramıyor çok içiyordu. Şu halde unutmak için olmalı. Önceleri ondan pek hoşlanmıyordum. Bana gününü gün etmeğe çalışan gençlerden biri tesirini veriyordu. Fakat sonra baktım ki. Öyle çocuk değil. Daha ciddi daha hisli daha insan. Bilhassa bu insanlığı hoşuma gitti. Bilseniz ne kadar iyi çocuktur.

— Oynamayın. Öyle kımıldamadan durun. Hareketsiz de konuşulabilir.

— Paris'te hemen hemen beraber yaşıyorduk. Ama ne de olsa her akşam eve dönmek mecburiyeti vardı. Babası Bakanlıkların birinde yüksek bir memurdu. Gayet ciddi sert bir adamdı. Günün birinde Jean bana şehir haricinde fakirane yaşamak şartıyla kendisiyle gelip gelemeyeceğimi sordu. Sevinçle peki dedim.

— Altı ay evvel!

— Evet.

— Yani Boksör Jo'nun hapishaneden çıkmasına bir iki hafta kaldığı zaman. Jo hapishaneden Jean'a mektup yazıp şantaj yapmağa başlamış mıydı?

— Ben hiçbir şey bilmiyordum buna dair o zamanlar. Kalktık, bildiğiniz gibi buraya gelip küçük eve sığındık. Mesut çok mesut günler geçirdik.

— Üç ay kadar.

— Nereden biliyorsunuz?

— Çünkü bilmeyerek rahatınızı ben kaçırdım da. Hatırlamıyor musunuz? Bir gün size rastlamıştım da arkadaşınızın geceleri iyi uyuyup uyumadığını sormuştum hani unuttunuz mu?

Güzel! Simdi siz de şu şezlonga rahatça uzanın bakalım. İstirahat edin işte her şeyi bana malum eden bu uyku ilacı meselesidir. Drouin yahut ta hakiki ismiyle Jean Larcher'ın geceleri uyumak için uyku ilacı almağa hiç te ihtiyacı yoktu. Ama Jo onun izini bulmuştu. Muhakkak adresini almış hatta hapishaneden çıktığını müjdelemek üzere mektup bile yazmıştı belki.

Yahut da Larcher onu bu civarda serseri serseri dolaşırken görmüş olabilir. Tabii Jo'nun bir gün eve gelmesinden fena halde ürküyordu. Çünkü bu suretle siz o cinayet vak'asını öğrenmiş olacaktınız.

Geldi beni buldu o sıralarda Uyku ilacına ihtiyacı olduğunu hap yutamadığı için suda eriyebilen bir uyku ilacı salık vermemi istedi. Yani böylece bana birini haberi olmaksızın uyutmak istediğini söylemiş oldu.

— Ben de akşamları beraber bir kadehçik içtiğimiz vermutu acı bulmağa başlamıştım. Sorunca içine bir miktar kuvvet ilacı ilave ettirdiğini söylüyordu. Bazı geceler bana ısrarla üç dört kadeh içiriyordu. Sabahları zor kalkıyordum.

— Jo'nun geleceği akşamlar size vermutu fazla içiriyordu. Tabii siz bütün vaziyeti anlamıştınız. Jo bir hazine bulmuş gibi zavallı Larcher'ı hükmü altında tutuyor para sızdırmağa çalışıyordu.

— Evet tamam. Ben bunları hep o sırada öğrendim.

— Yine benim sayemde yoksa zor öğrenirdiniz. Size Jean'ın iyi uyuyup uyumadığını sorarak kulağınızı bükmüştüm.

— Zaten ben de Jean'ın değiştiğini anlamıştım.

— Ben de haber verince ceplerini karıştırdınız. Uyku ilacını buldunuz. O zaman neye geceleri derin derin uyuduğunuzu vermutun tadının bir tuhaf olduğunu anlayıverdiniz. Bunun yerine uyku ilacını karbonatla değiştirip ilacı da sandık odasındaki gömleklerinizin arasına sakladınız.

Saf saf sordu:

— Yoksa bulundu mu?

— Sonra da Jo ile Jean arasındaki buluşmalarda neler konuştuklarını dinlemeğe başladınız.

— Üçüncüyü en sonu saymazsak iki defa onları dinledim. Bu işin iyi bitmeyeceğini anlamıştım. Jean'a sırrını bildiğimi söyleyemedim. Yalnız onu daha uzaklara gitmek için kandırmağa çalıştım. Ama şu oturduğumuz küçük ev için deli divane oluyordu. Mesuttu mesuttum.

Herifin nihayet usanıp bizi rahat bırakacağını umuyordu. Dün! Daha dündü değil mi? Hey yarabbi! Daha dün. Bana sanki bir asır geçmiş gibi geliyor dünkü günün üstünden. Jo yine geldi. Bu sefer kavga ettiler. Jean artık beş para veremeyeceğini biriktirdiği beş on kuruşun da eriyip gittiğini anlatmağa çalışıyordu. Öteki alay ediyor kalkıp anasına babasına haber vereceğini onların da saçını başını yolacaklarını söylüyordu. Nihayet yumruk yumruğa geldiler. Jo cebinden bir bıçak çıkardı Jean'ın üstüne hücum etti. Jean belli olmaz ama fevkalade kuvvetlidir. Herifin elinden bıçağı aldı alır almaz da kalbine sapladı. Başka çare yoktu. Yoksa o onu temizleyecekti. Beni uyuyor sanıyordu. İkimiz de korkunç bir gece geçirdik. Ben ortaya

çıkmağa cesaret edemiyordum. O evin içinde gezinip duruyordu. Sonra bahçeye çıktı. Uzun müddet bahçede gidip geldiğini duydum.

— Sabaha karşı da çıkıp gitmeden evvel bana telefon etti. Uyku ilacının miktarını fazla koydu sanıyor bu yüzden sizin için üzülüyordu. Hm tesadüfen gömmüş olduğu Jo'nun cesedi bulunursa sizi bu cinayetten alakasız bırakmak için benim şahitliğime ihtiyacı vardı. Ben gelip sizi fazlaca verilmiş bir uyku ilacının tesiri altında bulayım istiyordu.

Birdenbire kapıya doğru gitti. Hızla açtı. Anna'yı kendilerini dinlerken yakaladı. Hiçbir şey söylemedi kaşlarını çatmakla yetindi. Sonra tekrar kapıyı kapadı. Paketini çıkarıp bir sigara aldı. Genç kadına:

— Müsaade eder misiniz?

— Bir tane de bana verirseniz…

— Hekim olarak mı? Pekâlâ! Ne yapalım? Muhakeme tarzımı takip ediyor musunuz? Ben sizi gelip te evde uykuda bulursam diye bana telefon ediyor. Olur da evde kimseyi bulamazsam.

— Ben hemen onun arkasından sokağa fırlamıştım. Arkasından takip ettim. Ona yardım etmek himaye etmek istiyordum. Beni Bochefort'da ancak görebildi.

— Tabii deli gibi oldu. Siz demek vak'a cereyan ederken uyumuyordunuz. Şu halde ister istemez cinayete methaldardınız. Hatta bu suretle bir cürüm ortağı oluyordunuz.

— O da bana bunu söyledi. Bana her şeyi itiraf etti. Birer birer hepsini anlattı iki sene evvel bir takım serserilerle arkadaş olmuş. Ona şöyle kan falan dökmeden bir hırsızlık yapacaklarını onun da kendilerine yardım etmesini istemişler. Çocukluk razı olmuş. Fontaine sokağındaki meyhaneyi soymak istemişler. Meyhaneci uyanmış. Bir kavgadır başlamış. Tam bu sırada Jo eline bir tabanca tutuşturmuş. Nereye attığını nasıl attığını bilmeden tabanca patlayıvermiş. Jo yakalanınca avukatını Jean tutmuş. Hapishanede

iken para göndermiş. Herifin metresine senelerce bakmış. İşte o sıralarda bana rastlamış Sanki bir kâbus içinde yaşarken ben ona biraz hayat vermişim.

Fakat hep Jo'yu düşünürmüş. Hapishaneden çıkınca yine ona musallat olacağını rahat bırakmayacağını tahmin ediyormuş. Birikmiş birkaç parası varmış. İzini ortadan kaybetmek istemiş. İşte bu suretle de şu sakin tenha köye gelip yerleşmiş bulunuyorduk.

Doktor içtiği içkilerin tesiriyle fena halde acıkmıştı. Birdenbire kadına sordu:

— Karnınız acıkmadı mı sizin?

— Karnımı düşünecek halde değilim. Kafam Bordo yolunda uçup giden Jean'da.

— Beraber gitmeyi teklif ettiniz her halde?

— Etmez olur muyum? Ama istemedi iki kişi kimseye gözükmeden kaçamayacağımızı hâlbuki bir tek insanın kolaylıkla saklanabileceğini iddia etti. Beni de emniyette olayım diye. Bilmem böyle düşündü.

— Hekim namusuma güvenerek sizi yaraladı. Böylece sizi tedavi etmek mecburiyetinde bulunduğumu, birkaç gün misafir edebileceğimi düşündü.

— Evet doğru. Bunun üzerine Bochefort'dan telefon etti. Ondan sonra da gidip sakalını kestirdi.

12

Küçük köy doktoru mağrur fakat aynı zamanda saf bir tebessümle güldü. Kendi kendisiyle iftihar etmeğe hakkı yok muydu? Şu saatte sorgu hâkimi olsun komiser olsun öteki polisler olsun bu meselede daha hiçbir şey halletmiş değillerdi. Belki de işi hala çorbaya döndürmekte devam ediyorlardı.

Küçük doktor şimdi hepsinin fellik fellik aradıkları kadınla baş başa bulunuyordu. Eşkâlini her istasyona haber verdikleri adamın şu saatte bir bisikletlinin şu kadar zaman zarfında ne kadar yol gidebileceğini hesap ederek nerede bulunabileceğini isterse onlara haber verebilirdi.

Evet, bunu yapabilirdi. Ne tuhaf şey değil mi? Hatta gider berberden katilin sakalını alır bir zarf içinde komisere gönderebilirdi de. Yalnız sakalı mı ya, ya saat! Elbette mağrur olacaktı.

Kendi kendine hayran olmakta devam ederken hastasını unutmuş gitmişti. Kadın cıgarasının külünü düşürmemek için elini altına tutmuş gözleriyle bir cıgara tablası aramaktaydı.

— Teşekkür ederim. Eğer, Aman tahtaya vuralım Şili'ye varabilirse orada muhakkak hayatını kazanır elindeki mühendis diploması ile. Seyahatim için lazım gelen parayı kazanır kazanmaz muhacir gibi de olsa büsbütün de olsa kalkıp oraya gideceğim.

Şu dakikaya kadar kadın gayet cesurane hareket etmişti. Ama bu böyle devam edemezdi. Sahiden de yukarıdaki sözleri söyledikten bir iki saniye sonra genç kadının da dudakları buruşmağa sonra da hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Yüzünü elleriyle kapamıştı. Şimdi artık yalnız Jean'ı düşünüyordu. Heceleri yuta yuta konuşuyordu:

— O ne iyi çocuktu. Beni bu işten sıyırmak için neler yapmadı. Ah bilseniz o ne iyi çocuktu. Bu işe onu öteki alçaklar sürükledi. Eline silah verdiler. O belki havaya kurşun sıkarken başkası meyhaneciyi öldürüyordu.

O Jo'yu öldürmezdi: nefsini müdafaa etti. Hayvan gibi herif ona nasıl hücum ediyordu görmeliydiniz. Sonra durmadan zavallı Jean'a: "Oğlum doğru giyotine gideceksin doğru! O güzel kafanı giyotinin korkunç deliğine sokacaksın. Seyretmeğe gelmiş kalabalığın içinde. Ön sırada kim bulunacak biliyor musun? Ben Dostun Jo anlaşıldı mı? Dostun Jo o zaman keyfinden sırıtacak. Toslamıyorsun artık bize ha? Öyle olsun. Göreceksin. Gidip gammazlayacağım bu sefer. Öyle anafor yok. Biz iki sene delikte beyimiz için çilemizi dolduralım. Efendi hazretleri burada kekâ. Yok anam yok. Uçlan bakalım patagozları. Patagoz lafı işitince suratın ekşiyor. Giyotin deyince de titremeğe başlıyorsun. Ya para ya ip anam kurtuluş yok."

Bu sözlere karşı kim olsa dayanabilirdi? Kimse değil mi?

Genç kadının sinirleri büsbütün boşanmıştı. Nerede ise bayılmak üzereydi. Doktor hemen tuz ruhu koklatmak üzere dolabına koştu.

— Rica ederim, rica ederim. Sükûnet bulun. Durun bu kadar sinirlenmeyin! Merak etmeyin ona bir şeycik olmaz. Yarın bu saatte artık denizdedir. O zaman da kimse bir şey yapamaz.

Şili toprağında sayılır. Fransa ile Şili arasında iade-i mücrimin muahedesi yoktur.

— O da bana yemin ederek bunu söylemişti. Sahi yok mudur iade-i mücrimin anlaşması Şili ile aramızda?

Allah Allah! Doktora da ne oluyor? Ne diye genç kadının yumuşak ve terli elini elinin içinden bırakmak istemiyor? Sonra neden bu kadar tatlı konuşuyor onu teskine çalışıyor? Ancak tanıdığı bir adamın talihi hakkında kadınla beraber o da üzülüp meraklanıyor? Adamcağızın kurtulmasını canı gönülden o da temenni ediyor?

Ya Anna aşçı kadın mutfağında bütün bunlar hakkında neler düşünüyor kim bilir? Bütün bu tatlı şeylere rağmen birdenbire ciddileşip ama yine tatlı bir sesle:

— Göreceksiniz bir gün onu bulacaksınız diyor.

Diyor ama hani neredeyse kadını dizine yatıracak ve ona hep Jean'dan bahsederek dizinde uyutacak!

SON